

Rajoituskäsikirja
Lannoitevalmisteet
22.9.2023

Lannoitevalmisteet

Yleistä

Tämä rajoituskäsikirja koskee lannoitevalmisteiden maahantuontia. Maahantuonnilla tarkoitetaan tässä yhteydessä kaikkea kolmansista maista tapahtuvaa lannoitevalmisteiden saapumista Suomeen. Sisämarkkinakaupasta antaa lisätietoja Ruokavirasto.

Lannoitevalmisteiden maahantuontia, maasta vientiä, kotimaista valmistusta ja markkinoille saattamista valvoo Ruokaviraston kasvien tuonti- ja lannoitejaosto, eläinperäisten lannoitevalmisteiden valvontaa maahantuonnin yhteydessä suorittaa lisäksi Ruokaviraston eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen ja sisämarkkinakaupan jaosto. Lannoitevalmisteiden maahantuontia ja maastavientiä valvoo Ruokaviraston ohella Tulli.

Lannoitevalmisteiden valvonta perustuu lannoitelakiin (711/2022) ja markkinavalvontalakiin (1137/2016). Lannoitelain tarkoituksena on edistää hyvälaatuisten ja turvallisten lannoitevalmisteiden tarjontaa ja käyttöä sekä tarvittavien tietojen antamista lannoitevalmisteiden ostajille ja käyttäjille. Markkinavalvonta-lailla säädetään markkinoille saatettujen lannoitevalmisteiden valvonnasta. Luettelo muista lannoitevalmisteisiin sovellettavista säädöksistä on tämän ohjeen lopussa.

Lannoitevalmisteiden määritelmät

Lannoitevalmisteella tarkoitetaan lannoitteita, kalkitusaineita, maanparannusaineita, kasvualustoja, biostimulantteja sekä niiden seoksia.

EU-lannoitevalmisteella tarkoitetaan EU-lannoitevalmisteasetuksen (EU) 2019/1009 vaatimusten mukaista lannoitevalmistetta, joka on CE-merkitty ja josta on laadittu vaaditut tekniset asiakirjat ja allekirjoitettu vaatimustenmukaisuusvakuus.

Lannoitteella tarkoitetaan ainetta tai valmistetta, joka on tarkoitettu edistämään kasvien kasvua tai parantamaan sadon laatua ja jonka vaikutus perustuu ensisijaisesti kasvinravinteisiin.

Kalkitusaineella tarkoitetaan ainetta tai valmistetta, joka sisältää kalsiumin tai magnesiumin oksideja, hydroksideja, karbonaatteja tai silikaatteja ja on tarkoitettu korjaamaan maaperän happamuutta.

Maanparannusaineella tarkoitetaan ainetta tai valmistetta, jonka tarkoituksena on ylläpitää tai parantaa maaperän fysikaalisia tai kemiallisia ominaisuuksia, rakennetta tai biologista aktiivisuutta.

Kasvualustalla tarkoitetaan kasvien ja sienten kasvatukseen tarkoitettua ainetta tai valmistetta, johon on tai voi olla lisätty muita lannoitevalmisteita ja joka on muu kuin paikan päällä oleva maa-aines.

Biostimulantilla tarkoitetaan valmistetta, joka kiihdyttää kasvin ravinteidenottoa riippumatta tuotteen ravinnesisällöstä ja jonka ainoana tarkoituksena on parantaa yhtä tai useampaa seuraavista kasvin tai kasvin ritsosfääriin ominaisuuksista: ravinteiden hyväksikäytön tehokkuus, abioottisen stressin kestävyys, laatuominaisuudet tai maaperään tai ritsosfääriin sitoutuneiden ravinteiden saatavuus.

Lannoitevalmisteiden yleiset maahantuonnin ehdot

Maahantuotavan lannoitevalmisteen tulee täyttää joko kansallisen lannoitelain 711/2002 tai EU-lannoitevalmisteasetuksen (EU) 2019/1009 mukaiset vaatimukset. Lisäksi lannoitevalmisteita voidaan maahantuoda vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun asetuksen (EU) 2019/515 perusteella, jos tuote on

Rajoituskäsikirja Lannoitevalmisteet 22.9.2023

laillisesti kaupan toisessa EU:n jäsenvaltiossa ja Ruokavirasto on tehnyt tuotetta koskevan myönteisen päätöksen talouden toimijan ennakkolupahakemuksen perusteella.

Talouden toimijan, joka tuo maahan lannoitevalmisteita, on ilmoitauduttava Ruokaviraston ylläpitämään valvontarekisteriin. Luettelo rekisterissä olevista toimijoista julkaistaan [Ruokaviraston internetsivuilla](#). Lannoitevalmisteita maahantuovalla talouden toimijalla on oltava vähintään Suomeen sijoittunut valtuutettu edustaja.

Talouden toimijan on ilmoitettava lannoitevalmisteen maahantuonnista ennen erän vastaanottamista Ruokavirastolle mahdollista näytteenottoa varten lannoitelain 711/2022 28 §:n mukaisesti. Ennako-ilmoitus on tehtävä viimeistään kolme arkipäivää ennen tavarán saapumista maahantuontipaikkaan. Ennakoilmoitus tehdään Ruokaviraston lomakkeella, joka lähetetään vaadittuine liitteineen Ruokaviraston kasvien tuonti- ja lannoitejaostoon. Ruokavirasto käsittelee ilmoituksen ja lähettää koneellisesti hyväksytyt päätöksen sähköpostitse ilmoituksen tekijälle. Ennakoilmoituslomake on tämän asiakirjan liitteenä.

Ruokavirasto voi antaa hakemuksesta määräaikaisen (yleensä 6 tai 12 kk) toimijakohtaisen päätöksen tuoda lannoitevalmisteita ilman ennakoilmoitusvelvollisuutta. Ruokavirasto lähettää määräaikaiset tuontipäätökset tiedoksi Tullille.

EU-lannoitevalmisteasetuksen (EU 2019/1009) mukaisten CE-merkittyjen lannoitevalmisteiden tuonnista kolmansista maista ei tarvitse ilmoittaa ennakkoon Ruokavirastoon. Talouden toimijan on kuitenkin liitettävä tullausasiakirjoihin mukaan asetuksen mukainen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tuoteseloste. Korkeatyyppisten ammoniumnitraattilannoitteiden osalta on liitettävä mukaan EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tuoteseloste sekä ilmoitetun laitoksen hyväksymät räjähtämättömyyttä ja öljynpidätyskykyä koskevat testiraportit.

Ennakoilmoitusta Ruokavirastolle ei vaadita myöskään sisämarkkinoilta tuotavista lannoitevalmisteista, raaka-aineiden maahantuonneista eikä tutkimuslaitoksiin tai omaan käyttöön tuotavista lannoitevalmisteista. Näistä tuonnin perusteista on liitettävä tiedot mukaan tullausasiakirjoihin.

Kolmansista maista peräisin oleville eläinperäisille lannoitevalmisteille ja eläinperäisille raaka-aineille on maahantuonnin yhteydessä suoritettava virallista valvontaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti.

Eri lannoitevalmisteita koskevat tuontikäytännöt ja rajoitukset

Epäorgaaniset lannoitteet

Epäorgaanisten lannoitteiden näytteenotto on pistokoeluonteista. Näytteenoton tarkoituksena on varmistaa, että lannoitteet, joiden fosforipitoisuus on vähintään 2,2 %, eivät sisällä kadmiumia yli 50 mg fosforikiloa (22 mg fosfaattikiloa, P2O5) kohden.

Yli 28 % typpeä sisältävät ammoniumnitraattipohjaiset lannoitteet

Korkeatyyppiset eli yli 28 % typpeä sisältävät ammoniumnitraattilannoitteet luokitellaan vaarallisiksi kemikaaleiksi. Ammoniumnitraatti ei itse ole palava aine, mutta se kiihdyttää muiden aineiden palamista. Puhtaana se voi imeytyä puutavaraan, kuten kuljetuslavoihin, jolloin niiden syttymisherkyys ja palavuus kasvavat olennaisesti. Sekoittuessaan palavien ja orgaanisten aineiden kanssa ammoniumnitraatti muodostaa seoksen, joka voi räjähtää kuumuuden tai iskun vaikutuksesta.

Suomeen saa maahantuoda ja markkinoille saattaa ainoastaan EU-lannoitevalmisteasetuksen 2019/1009 mukaisia ammoniumnitraattilannoitteita. Tuotteella on oltava tuoteseloste, ilmoitetun laitoksen hyväksymät tekniset asiakirjat ja EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus. Teknisissä asiakirjoissa on oltava räjähtämättömyyttä ja öljynpidätyskykyä koskeva testiraportti. Vaaditut asiakirjat on toimitettava Tullille.

Rajoituskäsikirja Lannoitevalmisteet 22.9.2023

Ammoniumnitraatin kuljetusta, varastointia ja käsittelyä valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes).

Kasvualustat

Maa-aineksen ja maa-ainesta tai muuta orgaanista ainesta sisältävien kasvualustojen tuonti sellaisenaan on kielletty EU:n ulkopuolisista maista Sveitsiä lukuun ottamatta. Tuontikielto ei koske puhdasta turvetta, kookoskasvualustaa (jota ei ole aiemmin käytetty kasvien kasvattamiseen tai mihinkään maataloustarkoitukseen) eikä puhtaasti epäorgaanisesta aineksestä kuten kivivillasta tai perliitistä tai vermikuliitistä koostuvaa kasvualustaa.

Kasvien mukana tulevalta kasvualustalta vaaditaan kansainvälinen kasvinterveystodistus (Phytosanitary Certificate) EU:n ulkopuolisista maista Sveitsiä lukuun ottamatta. Kasvinterveystodistus on viejään kasvinterveysviranomaisen myöntämä todistus, jossa vakuutetaan, että tuotteet ovat tarkastettuja ja puhtaita vaarallisista kasvitaudeista ja tuholaistoista ja muutenkin täyttävät vastaanottajamaan kasvinterveyttä koskevat vaatimukset. Valvonnasta vastaa Ruokaviraston Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö.

Eläimistä saatavat sivutuotteet

Eläimistä saatavien sivutuotteiden ja käsiteltyjen tuotteiden mukana on oltava niitä kuljetettaessa lähtömaan toimivaltaisen viranomaisen antama ja allekirjoittama alkuperäinen terveystodistus. Sivutuotteiden tuonti on sallittua ainoastaan Komission tarkastamista ja hyväksymistä laitoksista, jotka löytyvät sähköisestä TRACES NT-järjestelmästä. Tuojan tai huolitsijan on itse varmistuttava siitä, että käsittelylaitos on järjestelmässä ennen tuonnin aloittamista.

Eläimistä saatavia sivutuotteita sisältäville lannoitevalmisteille tehdään maksullinen eläinlääkinnällinen rajatarkastus niiden saapuessa kolmannelta maasta EU:n alueelle. Ennakoilmoitus rajatarkastukseen tehdään TRACES NT-järjestelmässä täyttämällä yhteinen terveyttä koskeva tuloasiakirja eli ns. CHED-P-asiakirja. Erä voidaan tuoda vain sellaisen rajanylityspaikan kautta, missä sijaitsee rajatarkastusasema (Helsingin-Vuosaaren satama, Helsinki-Vantaan lentoasema ja Vaalimaan maantie). Virallisen valvonnan tarkoitus on varmistaa, että kolmansista maista EU:n alueelle tuotavat tuotteet täyttävät niille asetetut maahantuontivaatimukset, eikä kyseisistä tuotteista aiheudu eläintautien leviämisen vaaraa.

Eläimistä saatavien sivutuotteiden tuontiehdot löytyvät Komission asetuksen 142/2011 Liitteen XIV luvun II jakson 1 taulukosta 2.

Sivutuotteita ja niistä johdettuja (käsiteltyjä) tuotteita saa pääsääntöisesti tuoda vain sivutuoteasetuksen mukaisesti hyväksytyyn tai rekisteröityyn laitokseen. Jos erä vaatii monitorointia, on määränpäälaitoksen ilmoitettava saapuneista tuontieristä laitosta valvovalle eläinlääkärille ja pidettävä saapumisrekisteriä. Laitosta valvovan eläinlääkärin on ilmoitettava tarkastuksen suorittaneelle rajaeläinlääkärille erän saapumisesta määränpäälaitokseen.

Tullin tehtävät

Tulli toimii EU-lannoitevalmisteasetuksen mukaisesti valmistettujen CE-merkittyjen lannoitevalmisteiden ulkorajavalvojana. Tullin tehtävä on lisäksi valvoa, että Suomeen ei tuoda kansallisia eikä vastavuoroisen tunnustamisen kautta hyväksytyjä lannoitevalmisteita, joille Ruokavirasto ei ole antanut maahantuonnin ennakkolupaa. Tulliviranomaisen on otettava yhteyttä Ruokaviraston lannoitevalvontaan tullauksen yhteydessä, mikäli maahantuojalla ei ole Ruokaviraston päätöstä (kts. kohta 3).

Kolmannelta maasta peräisin olevilla eläinperäisillä lannoitevalmisteilla on lisäksi oltava CHED-P-asiakirja suoritettuna virallisesta valvonnasta. Asiakirjan puuttuessa tullauksen yhteydessä, Tullin on oltava yhteydessä Ruokaviraston eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen ja sisämarkkinakaupan jaostoon.

Sellaiset erät, joille tehdään eläinlääkinnällinen rajatarkastus Suomessa, on tuotava Suomeen seuraavien rajanylityspaikkojen kautta: Helsingin-Vuosaaren satama, Helsinki-Vantaan lentoasema tai Vaalimaan maantie.

Rajoituskäsikirja
Lannoitevalmisteet
22.9.2023

Kauttakuljetus, varastointi ja passittaminen

Suomen kautta transitona eli kauttakuljetuksena menevät lannoitevalmisteet eivät kuulu valvonnan piiriin. Näitä valmisteita koskevat vastaanottajamaan määräykset. Tämä ei kuitenkaan koske eläimistä saatavia sivutuotteita, joille on tehtävä eläinlääkinnällinen rajatarkastus ja ne on kuljetettava maahan seuraavien rajatarkastusasemien kautta: Helsingin-Vuosaaren satama, Helsinki-Vantaan lentoasema tai Vaalimaan maantie. Tuotteet voivat poistua EU:n alueelta ainoastaan em. tullitoimipaikkojen kautta.

Lannoitevalmiste-erän saa siirtää ja purkaa tuontikulkuneuvosta Ruokaviraston maahantuontipaikalla tapahtuneen hyväksynnän ja/tai määräämien toimenpiteiden jälkeen tullilaissa tarkoitettuun tullivarastoon. Tullivarastossa erä on tullivalvonnassa eikä maahantuojia voi siirtää erää alueen ulkopuolelle ennen tuontitullauksen suorittamista. Tuontierä voidaan kuitenkin passittaa toiseen tullitoimipaikkaan Ruokaviraston antamien ohjeiden mukaisesti esimerkiksi näytteentoa varten.

Maahantuontikielto

Ruokavirasto voi kieltää lannoitevalmisteiden maahantuonnin, jos se tarkastuksessa havaitsee, ettei lannoitevalmiste täytä lannoitelaisissa (711/2022), lannoitevalmisteasetuksessa (EU) 2019/1009 tai sivutuoteasetuksessa (EY) N:o 1069/2009 asetettuja vaatimuksia. Komissio voi määrätä suojapäätöksillä eläinperäisten lannoitevalmisteiden maahantuonnin tai kauttakuljetuksen rajoituksista.

Ruokavirasto voi määrätä maahantuontikieltoon asetetun lannoitevalmisteiden käsiteltäväksi uudelleen hyväksymällä tavalla, hävitettäväksi tai palautettavaksi lähettäjämaahan maahantuojan kustannuksella. Jos lannoitevalmiste käsitellään epäkohdan poistamiseksi, voidaan maahantuontikielto purkaa sen jälkeen, kun on osoitettu, ettei laatupoikkeamaa enää ole. Toimenpiteet tehdään Ruokaviraston määräyksestä Tullin valvonnassa.

Viranomaiset

Ruokavirasto, Mustialankatu 3, 00790 Helsinki
www.ruokavirasto.fi, etunimi.sukunimi@ruokavirasto.fi

Lannoitevalmisteiden tuonti:

Kasvien tuonti- ja lannoitejaosto

s-posti: lannoite.ilmoitukset@ruokavirasto.fi

- Ylitarkastaja Tarja Alainen, puh. 040 187 1670
- Jaostopäällikkö Olli Venelampi, puh. 040 842 3478

Maa-aineksen ja kasvualustojen tuonti:

Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

s-posti: kasvinterveys@ruokavirasto.fi

Eläimistä saatavien/eläinperäisten lannoitevalmisteiden tuonti:

Eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen ja sisämarkkinakaupan jaosto

s-posti: rajatarkastus@ruokavirasto.fi

Rajatarkastusasema, Helsingin satama, rajatarkastus@ruokavirasto.fi
puh.040 146 7551

Rajatarkastusasema, Helsinki-Vantaa, lentoasema@ruokavirasto.fi, puh. 050 337 1893

Rajatarkastusasema, Vaalimaa, vaalimaa@ruokavirasto.fi, puh. 040 489 3362

Rajoituskäsikirja
Lannoitevalmisteet
22.9.2023

Sovellettava lainsäädäntö

- Lannoitelaki (711/2022)
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus lannoitevalmisteista 24/11
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus 11/12 lannoitevalmisteita koskevan toiminnan harjoittamisesta ja sen valvonnasta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus lannoitevalmisteista (EU) 2019/1009
- Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta (1137/2016)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020 markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimusten mukaisuudesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009 muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus).
- Komission asetus (EU) N:o 142/2011 asetuksen (EY) 1069/2009 toimeenpanosta.
- Laki eläimistä saatavista sivutuotteista 517/2015
- Komission päätös 2006/348/EY Suomen tasavallan EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisesti tiedoksi antamista kansallisista säännöksistä, jotka koskevat kadmiumin enimmäispitoisuuksia lannoitteissa
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625, virallista valvontaa koskeva asetus
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/515 vastavuoroisesta tunnustamisesta